

**Vlada Crne Gore
Ministarstvo održivog razvoja i turizma**

**ECRAN NACIONALNI TRENING
ZA PRAKTIČNU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKE PROCJENE
UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU (SEA) U CRNOJ GORI**

**Brankica Cmiljanović
Budva, mart-april 2016**

- **ECRAN (RENA)**
- **ToT**
- **SEA**

- **2005.**
- ***Zakonom o strateškoj procjeni utvrđuju se: uslovi, način i postupak vršenja procjene uticaja određenih **planova i programa** na životnu sredinu kroz integrisanje principa zaštite životne sredine u postupak pripreme, usvajanja i realizacije planova i programa koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu.***

Ciljevi izrade strateške procjene

- 1) obezbjeđivanje da pitanja životne sredine i zdravlje ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom razvoja planova i programa;***
- 2) uspostavljanje jasnih, transparentnih i efikasnih postupaka za stratešku procjenu;***
- 3) obezbjeđivanje učešća javnosti;***
- 4) obezbjeđivanje održivog razvoja;***
- 5) unaprjeđivanje nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.***

Osnovni principi ...

- 1) Princip održivog razvoja** - Razmatranjem i uključivanjem bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa i utvrđivanjem uslova za očuvanje vrijednosti prirodnih resursa i dobara, predjela, biološke raznovrsnosti, divljih biljnih i životinjskih vrsta i autohtonih ekosistema, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa, doprinosi se ciljevima održivog razvoja;*
- 2) Princip integralnosti** - Politika zaštite životne sredine koja se realizuje kroz donošenje planova i programa zasniva se na uključivanju uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanja i održivog korišćenja prirodnih resursa i biološke raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske programe i planove;*

-
- **3) Princip predostrožnosti** - Svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se spriječe ili smanje negativni uticaji određenih planova i programa na životnu sredinu prije njihovog usvajanja, obezbijedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i svede na minimum rizik po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra;
-

-
- **4) Princip hijerarhije i koordinacije** - Procjena uticaja planova i programa vrši se na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi ili programi. U postupku strateške procjene planova i programa povećan stepen transparentnosti u odlučivanju obezbjeđuje se uzajamnom koordinacijom nadležnih i zainteresovanih organa i organizacija u postupku davanja saglasnosti na stratešku procjenu, kroz konsultacije, odnosno obavješćavanja i davanja mišljenja na planove i programe;
-

-
- **5) Princip javnosti** - U cilju informisanja javnosti o planovima i programima i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbjeđenja pune otvorenosti postupka pripreme, donošenja i usvajanja planova i programa, javnost mora, prije donošenja bilo kakve odluke, kao i nakon usvajanja plana ili programa, imati pristup informacijama koje se odnose na te planove ili programe i njihove izmjene.

Za sprovođenje postupka strateške procjene, odgovaran je organ nadležan za pripremu plana i programa, i to:

1. **organ državne uprave** nadležan za pripremu plana i programa - za planove i programe koje usvaja organ na državnom nivou;
2. **organ lokalne uprave** nadležan za pripremu plana i programa - za planove i programe koje usvaja organ na lokalnom nivou.

Strateška procjena se vrši za planove i programe kad postoji mogućnost da njihova realizacija izazove posljedice po životnu sredinu.

Izrada strateške procjene:

1) je obavezna za planove i programe:

- iz oblasti: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, uključujući rudarstvo, saobraćaja, telekomunikacija, turizma, regionalnog razvoja, urbanističkog i prostornog planiranja ili korišćenja zemljišta, upravljanja morskim dobrom, upravljanja vodama, upravljanja otpadom,
- koji daju okvir za razvoj budućih projekata koji podliježu izradi procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisom,
- koji, s obzirom na područje u kome se realizuju, mogu uticati na zaštićena područja, prirodna staništa i očuvanje divlje flore i faune;

2) se može zahtijevati za planove i programe :

- kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou,
- kojima je predviđena manja izmjena planova i programa,
- koji nijesu navedeni, a koji daju okvir za razvoj projekata koji podliježu izradi procjene uticaja na životnu sredinu;

3) se ne vrši za planove i programe namijenjene:

- odbrani zemlje,
- ublažavanju i otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda,
- za finansijske i budžetske planove.

Faze u postupku strateške procjene

Postupak strateške procjene sastoji se od sljedećih faza:

1) donošenja odluke:

- o izradi strateške procjene za planove i programe za koje obavezna izrada SEAE,
- o potrebi izrade strateške procjene za planove i programe za koje se može zahtijevati SEA;

2) utvrđivanja obima i sadržaja izvještaja o strateškoj procjeni;

3) odlučivanja o davanju saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni.

Za planove i programe koje sufinansira Evropska Unija strateška procjena uticaja vrši se u skladu sa ovim zakonom i propisima Evropske Unije.

Odluka o izradi strateške procjene

- Za planove i programe za koje je obavezna izrada SEAE organ nadležan za pripremu plana i programa donosi odluku o izradi strateške procjene.
- Za planove i programe za koje se može zahtijevati SEA utvrđuje se od slučaja do slučaja ispitivanjem na osnovu kriterijuma
- Sadržaj Predloga odluke
Donošenje Odluke
- Učešće zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti (obezbijeđeno).
- Odluka o izradi strateške procjene se donosi se istovremeno sa odlukom o izradi plana i programa.

Utvrđivanje obima i sadržaja izvještaja o strateškoj procjeni

Hijerarhijski okvir izvještaja

- ***Osnovu izvještaja o strateškoj procjeni čini plan i program kojim se utvrđuje okvir za razvoj određene oblasti, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.***
- ***Ukoliko pojedini planovi i programi predstavljaju dio šireg hijerarhijskog okvira, uzimajući u obzir potrebu izbjegavanja dvostrukog sprovođenja strateške procjene, strateška procjena se sprovodi u skladu sa zakonom na različitim hijerarhijskim nivoima.***
- ***Izvještaji o strateškoj procjeni koji se izrađuju za planove i programe na različitim hijerarhijskim nivoima moraju biti međusobno usklađeni i usklađeni sa procjenama uticaja projekata na životnu sredinu, kao i planovima i programima zaštite životne sredine.***

Obim i sadržaj izvještaja o strateškoj procjeni

Izvještaj o strateškoj procjeni sadrži podatke kojima se opisuju i procjenjuju mogući značajni uticaji na životnu sredinu do kojih može doći realizacijom plana i programa,

kao i razmatrana varijantna rješenja, uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu plana i programa, u obimu utvrđenom odlukom i ...

Odlučivanje o davanju saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni

Učešće zainteresovanih organa i organizacija

- **Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izvještaj o strateškoj procjeni.**
- **Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja o strateškoj procjeni.**

Prekogranični uticaji

Ukoliko postoji mogućnost prekograničnog uticaja, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine pokreće postupak o razmjeni informacija o prekograničnim uticajima

Javna rasprava

Organ nadležan za pripremu plana i programa obavještava javnost i zainteresovanu javnost o načinu i rokovima uvida u sadržinu izvještaja o strateškoj procjeni, dostavljanju mišljenja, kao i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave.

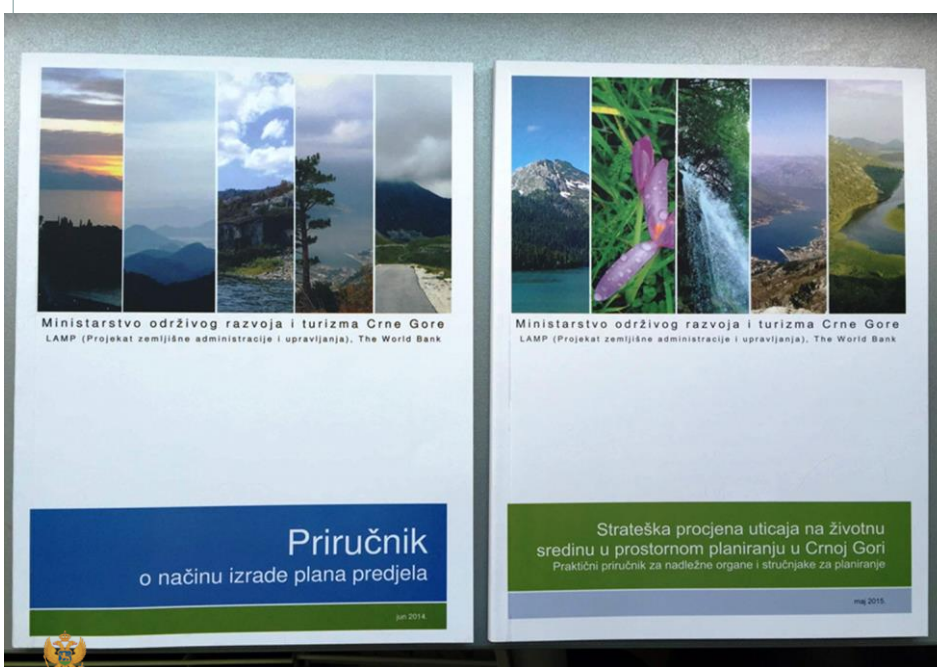
- **Javnu raspravu sprovodi organ nadležan za pripremu plana i programa.**

Izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi

- ***Ogran nadležan za pripremu plana i programa izrađuje izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi koji sadrži mišljenja zainteresovanih organa i organizacija, kao i mišljenja dostavljena u toku javnog uvida i javne rasprave o izvještaju o strateškoj procjeni.***
- ***Ovaj izvještaj izrađuje se u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave i sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima.***

- **Ocjena izvještaja o strateškoj procjeni**
- **Na osnovu ocjene izvještaja o SEA, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine daje ili odbija zahtjev za davanje saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni.**
- **Saglasnost na izvještaj o strateškoj procjeni**

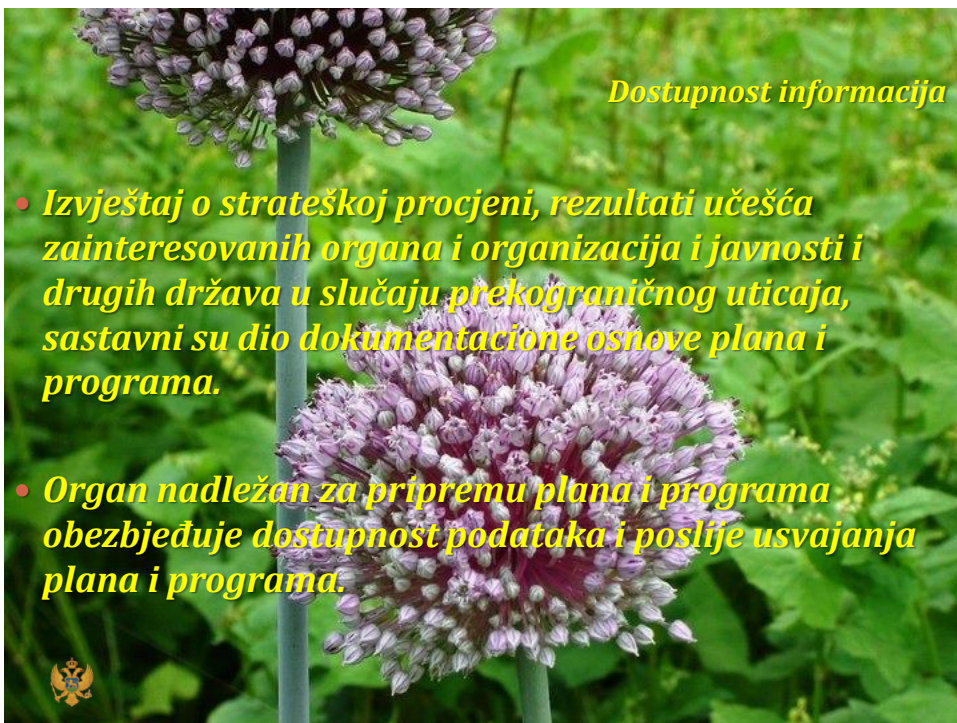

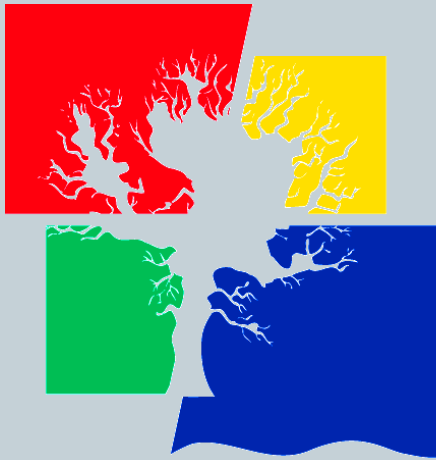
- **Rok za odlučivanje o saglasnosti je 30 dana od dana prijema zahtjeva od nadležnog organa za pripremu plana ili programa.**

Dostupnost informacija

- **Izvještaj o strateškoj procjeni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i drugih država u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni su dio dokumentacione osnove plana i programa.**
- **Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost podataka i poslije usvajanja plana i programa.**

**THIS
LAND IS
OUR HOME**

Hvala na pažnji!

brankica.cmiljanovic@mrt.gov.me